

Åbent brev til Sundhedsstyrelsens Tilsyn

16. august 2010

Ligestillingsproblemer for transseksuelle

Kære Jens Kristian Villadsen,

Landsforeningen LGBT Danmark har jævnligt kontakt med journalister og journaliststuderende og har i den forbindelse fået en kopi af vedlagte email fra dig. Denne har affødt et par spørgsmål, som vi gerne vil have opklaret idet vi synes det ser ud som om, at der er et problem i forhold til opfyldelse af regeringens ønske om lige adgang til behandling for alle mennesker på det punkt, der vedrører transkønnede. I følge Politikens artikel af 31.07.2010 er der i perioden 2005-2009 givet 24 tilladelser til kønskorrigerende kirurgi fordelt med 6 MTK og 18 KTM (1). Fraregnes de 14 MTK og 3 KTM, der blev opereret i udlandet fremgår det af vedlagte email, at der har været 13 ansøgninger om MTK operation og 23 ansøgninger om KTM operation i Danmark i perioden.

1. Hvorfor er der kun 6 ud af 13 (46%), der har fået tilladelse til MTK operation, når 18 ud af 23 (78%) har fået tilladelse til KTM operation?
2. Hvorfor tror du, der er 4,7 gange så mange MTK (14 imod 3), der vælger at søge operation i udlandet og hvor mange af de personer, der søgte udenlands havde oprindeligt søgt tilladelse til kønskorrektio n i Danmark?
3. Hvorfor kræver *Vejledning om kastration med henblik på kønsskifte*, at der foretages penektomi forud for anerkendelse som kvinde, når der ikke stilles krav om vaginektomi / tillukning af vagina forud for anerkendelse som mand?
4. Hvorfor tilbydes vederlagsfri mastektomi til transmænd (KTM), når der ikke tilsvarende tilbydes vederlagsfri brystforstørrelse til transkvinder (MTK) - mange opnår jo ikke fuld brystudvikling, hvis deres hormonbehandling opstartes sent i livet?
5. I følge Thorkil Sørensen varede vurderingen op til kønskorrektio n for 2 ud af 8 transmænd mere end fem år (2, s. 58), hvorimod det tilsvarende var tilfældet for 12 ud af 23 transkvinder (3, 496). Tallene i punkt 1 antyder også, at det stadig er væsentligt sværere at blive godkendt til kønskorrektio n som transkvinde end som transmand. Hvordan kan det være?

Landsforeningen vil i øvrigt i denne forbindelse påpege, at det i 1980-udgaven af

Standards of Care, som publiceret i *Archives of Sexual Behavior*, fremgik at 6 måneders psykologkontakt og 12 måneders erfaring med livet i det køn, som en person ønskede at tilslutte sig var tilstrækkeligt forud for kønskorrigerende kirurgi (5, s. 90) og at nyeste udgave af *Standards of Care* anbefaler et forløb på 3 måneder forud for opstart af hormonbehandling og 12 måneders erfaring med livet i det køn, som personen ønsker at tilslutte sig – sidstnævnte normalt kombineret med 12 måneders sideløbende hormonal behandling – forud for kirurgisk kønskorrektio n (6, s. 13+20).

Igennem de seneste tredive år har man således internationalt anbefalet væsentligt kortere forløb end dem de transkønnede oplever i Danmark.

6. Du skriver, at 8 sager er uafsluttede eller afsluttet på anden vis. Hvad dækker dette over?

7. Retslægerådet har oplyst følgende sagsfordeling i de sidste ti år.

"	mænd	kvinder
1999	5	1
2000	5	9
2001	5	2
2002	4	2
2003	3	5
2004	4	2
2005	3	4
2006	3	3
2007	2	4
2008	1	1
2009	0	1
I alt	35	34"

Hvad er årsagen til, at 9 af 13 (69%) sager for MTK's vedkommende og kun 13 af 23 (57%) sager for KTM's vedkommende har været forelagt for Retslægerådet. Landsforeningen var af det indtryk, at alle sager blev forelagt for rådet i følge *Vejledning om kastration med henblik på kønsskifte* - og hvorfor forelægges flere sager blandt MTK end blandt KTM?

8. I følge Thorkil Sørensen var 8 ud af 23 transkvinder indlagt på psykiatrisk afdeling på et tidspunkt i perioden op til operationen. nogle adskillige gange "in most cases because indication for surgery was still being scrutinized", hvorimod kun én havde været det efterfølgende (3, s. 493). Hos mere end en tredjedel af transkvinderne havde forløbet altså i følge Thorkil Sørensen direkte været årsag til psykiatriske indlæggelser.

For transmændenes vedkommende noterede Thorkil Sørensen "Six look back on the assessment period with bitterness and two with satisfaction." (2, s. 58) og for transkvindernes "Nine .. look back on the examination period with bitterness, six .. are more neutral in their judgement(...) Eight .. look back on the period with satisfaction" (3, s. 497). Kun mellem en tredjedel og en fjerdedel af klienterne oplevede altså at forløbet var tilfredsstillende.

Landsforeningen LGBT Danmark har i øvrigt dokumenteret, at Sexologisk Klinik ikke overholder internationale kvalitetsstandarder, ikke følger internationale diagnosekriterier og gentagne gange har afgivet ukorrekte oplysninger til forhenværende Sundhedsminister Jacob Axel Nielsen såvel som dig selv (4).

Hvad vil Sundhedsstyrelsens Tilsyn gøre ved, at en specialafdeling står for et forløb, som kun mellem en fjerdedel og en tredjedel af de klienter, der opnår tilladelsen er tilfredse med og et forløb der åbenbart påvirker klienterne i så høj grad at de indlægges på psykiatrisk afdeling? Hvad vil Tilsynet gøre ved, at klinikken ikke følger internationale diagnosekriterier eller kvalitetsstandarder? Hvad vil I gøre ved, at klinikken afgiver urigtige oplysninger til sundhedsministre såvel som til jer selv? Selvrapportering er tilsyneladende ikke en tilstrækkelig kontrol med afdelingen så journalaudits og større brugertilfredshedsundersøgelser kunne være et forslag.

Med venlig hilsen

Malene Andreasen Elizabeth Japsen Vibe Grevsen

Transpolitisk Udvalg
LGBT Danmark, Landsforeningen for
bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
Postboks 1023
1007 København K
transpol@lbl.dk
www.lgbt.dk

Referencer

- (1) Faurfelt, R. Flere kvinder bliver lavet om til mænd. Politiken, 31.07.2010.
URL: <http://politiken.dk/indland/article1027407.ece>
- (2) Sørensen T. A follow-up study of operated transsexual females. Acta Psychiatrica Scandinavica 1981;64(1):50-64.
URL: <http://www3.interscience.wiley.com/journal/120047503/abstract>
- (3) Sørensen T. A follow-up study of operated transsexual males, Acta Psychiatrica Scandinavia 1981;63(5):486-503.
URL: <http://www3.interscience.wiley.com/journal/120047495/abstract>
- (4) Retsudvalget 2009-10, bilag 637. Henvendelse af 20-7-2010 fra LGBT Danmark vedr. ændring af pasbekendtgørelsen og sexologisk kliniks rolle.
URL: <http://www.ft.dk/samling/20091/almdel/reu/bilag/637/index.htm>
- (5) Walker PA, Berger JC, Green R e.a. Standards of Care: The Hormonal and Surgical Sex Reassignment of Gender Dysphoric Persons. The Harry Benjamin International Gender Dysphoria Association, Inc., 1980 I: Archives of Sexual Behavior, 1985;14(1):79-90.

(6) Meyer W, Bockting WO, Cohen-Kettenis P e.a. The Harry Benjamin International Gender Dysphoria Association's Standards of Care for Gender Identity Disorders, Sixth Version. WPATH, 2001. URL: <http://www.wpath.org/Documents2/socv6.pdf>

==== Videreendt email ====

Hej <*****>

Her er vores statistik fra Sundhedsstyrelsen overtog området i 2005.

Sundhedsstyrelsen har i perioden modtaget 36 ansøgninger om at få tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte. Til de 36 personer er der givet 24 tilladelser, 4 afslag og 8 sager er enten uafsluttet eller afsluttet på anden måde.

Herudover har Sundhedsstyrelsen anerkendt 17 personer som er blevet kønsskiftet i udlandet uden om det danske system. (14 mand til kvinde og 3 kvinde til mand).

Af de i alt 53 sager er de 27 om mand til kvinde og de 26 om kvinde til mand.

Jeg håber det hjælper dig. Du skal være velkommen til at kontakte mig, hvis du har yderligere spørgsmål

Med venlig hilsen

Jens Kristian Villadsen
Sundhedsstyrelsen
Tilsyn
Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf. 7222 7674

====